

Årsrapport 2017

Norsk Hestesenter utdanner heste-Norge
og har det overordnede ansvaret for hesteavlen.

Stiftelsens formål er ved aktivt arbeid å fremme kvaliteten av hesteholdet og hesteavl og være det høyeste faglige senter for avl av hest og for utdanning av hestepersonell i Norge.

Innhold

Stifterorganisasjonene	4
Styrets beretning	5
Statistikk	15
Resultatregnskap	18
Balanse	19
Noter	20
Revisjonsberetning	29

Stifterorganisasjonene

Det Norske Travselskap
Foreningen Arbeidshesten
Foreningen til Kjørehestens Fremme
Hest i Turistnæring
Hest og Helse
Landslaget for Dølahest
Landslaget for Nordlandshest/Lyngshest
Norges Fjordhestlag
Norges Rytterforbund
Norsk Araberhestforening
Norsk Forening for Fullblodsavl
Norsk Hesteeierforbund
Norsk Islandshestforening
Norsk Jockeyklub
Norsk Ponniavlsforening
Norsk Varmblod

Styrets beretning 2017

Innledning

Norsk Hestesenter kan se tilbake på et aktivt år. Interessen for hest og hestehold er stadig økende, og selv om hestenæringen allerede i dag er en stor næring er det et potensiale for vekst.

Hest og hestenæringen bidrar til en betydelig verdiskapning og sysselsetting i samfunnet, og til trivsel gjennom naturopplevelser, rekreasjon og meningsfylt fritidsaktivitet for svært mange. Hesten er også verdifull innenfor helse og omsorgsarbeid og er velegnet i forbindelse med fysisk, psykisk og sosial forebygging og rehabilitering. Det er styrets målsetting at Norsk Hestesenter skal spille en avgjørende rolle i utviklingen og profesjonaliseringen av hestenæringen.

Utdanning

FAGSKOLEUTDANNINGER

Ved NHS er det, slik NOKUT-godkjenningen definerer det, fem fagskoleutdanninger. Innen ridelærerutdanningen er det tre fagskoleutdanninger med en varighet på til sammen to år. Innen trav er det en godkjent fagskoleutdanning på ett år og innen galopp er det en godkjent utdanning på et halvt år. Sistnevnte utdanning har ikke vært utlyst de siste tre årene, da det ikke er stort nok søkergrunnlag til denne utdanningen i Norge. I Sverige har det vært forsøkt med galopp knyttet opp mot videregående opplæring (gymnasieutbildning), uten at det har vært noen stor suksess.

Rekrutteringen til fagskoleutdanningene er stabil, og det har den vært siden utdanningene ble godkjent som fagskoleutdanninger av NOKUT i 2010 med endringer i 2014/2015. Det at utdanningene ble godkjent som fagskoleutdanninger med rett til lån og stipend i Statens lånekasse for utdanning bidro til en vesentlig høyere søkning, spesielt til ridelærerutdanningene. Det at fagskoleutdanninger kan innpasses i bachelorløp ved høyskoler- og universitet har også bidratt til høyere søkerfall, spesielt til ridelærerutdanning.

Høsten 2017 ble det tatt opp 12 studenter til ridelærerutdanningen. Studenter tas opp til et toårig studium, og når en har fullført og bestått R1 gis det rett til å fortsette direkte på R2. Når en har bestått og fullført R2, kan en gå videre og avslutte utdanningen på R3.

Av de 12 som ble tatt opp høsten 2017 var det 11 som fullførte og bestod R1. I januar - desember samme år hadde vi 9 på R2, 8 fullførte og bestod alle eksamener. En ble innvilget sykepermisjon. På R3 hadde vi våren 2017 6 studenter og 5 bestod alle eksamener.

Stryk i ridelærerutdanningen skjer stort sett i ride disiplinene; sprang og dressur. Frafallet i studiet fra R1 til R2 og R3 har først og fremst sammenheng med at kravene i ride disiplinene blir høyere på R2 og spesielt på R3, men det har også sammenheng med at noen ønsker å bygge inn R1, evt. også R2, i et bachelorløp.

Til travtrenerstudiet ble det i studieåret 2016/17 tatt opp 9 studenter, 8 fullførte, mens en student sluttet etter to dager. Høsten 2017 var det 16 kvalifiserte søkere til travtrenerutdanningen og det ble tatt opp 10 studenter til det ettårige studiet.

KURS

På dagskurs, ukeskurs og helgekurs har vi hatt noenlunde samme antall som i foregående år, og antall kursdeltakere har ligget på nærmere 2600. En begrensende faktor har vært overnattingskapasiteten og antall stallbokser. Med det nye kurscenteret som er kjøpt i 2017 og med økt oppstallingskapasitet åpner det for økning på kurssektoren.

NHS har også i 2017 deltatt og vært representert i styret i NGUF (Nasjonalt utvalg for grønne fagskoleutdanninger). Videre har vi deltatt på to workshops som NGUF arrangerte, formålet var ny organisering av fagskolesektoren.

HEST I HELSEARBEID

I 2016 ble det bevilget midler til et forprosjekt om bruk av

I 2017 ble det tatt opp 10 studenter til travtrenerstudiet.

hest i helsearbeid. Prosjektet ble sluttført våren 2017 og det ble gjennomført flere nettverksmøter med Hest og Helse, NMBU, Norsk Fysioterapiforbund v/ faggruppa for terapi-riding, Stallen Gaustad, Oslo Universitetssykehus, svenske institusjoner som Ridskolen Strømsholm og Ersta/Skøndal høyskole i Stockholm.

NHS deltok også i DAI-møtet (dyreassisterte intervensjoner) som LMD inviterte til i februar 2017. Der deltok en rekke institusjoner som på ulike måter var engasjert i arbeidet med utvikling av kompetanse og utdanningstilbud på fagfeltet.

NHS har utviklet et halvt års studium innen hesteassistert terapi. Opptakskravene er basert på at de som søker tilbudet har en sosial- og/eller helsefaglig utdanning og praksis. Det åpnes for i Forslag til ny Fagskolelov at slike kriterier kan legges til grunn for opptak. Før NOKUT kan behandle søknaden, må den nye og reviderte Fagskoleloven være vedtatt i Stortinget.

TRANSPORTØRKURS NETTBASERT

NHS fikk i 2007 godkjenning av Mattilsynet til å tilby et kurs for transport av hest. Kurset har i alle år hatt god søkning. I 2017 søkte vi KIL-midler og fikk bevilget dette til utvikling av et nettbasert transportørkurs for transport av hest. Kurset var ferdigstilt ved utgangen av 2017 og er oversendt Mattilsynet for godkjenning.

BRANSJESTANDARD

«Bransjestandard Hest» er en godkjenningsordning for

hestenæringa utviklet av Norsk Hestesenter. Kontrollfunksjonen er ivaretatt av Matmerk sine revisorer, men det er NHS som er ansvarlige for og administrerer godkjenningsordningen. Målet er å ivareta god hestevelferd og et trygt og godt miljø for ansatte og brukere. Åtte nye bedrifter ble godkjent i 2017.

Avl

Norsk Hestesenter har et overordnet ansvar for avl på hest i Norge, med et særskilt ansvar for avl og bevaring av de tre nasjonale hesterasene, herunder også fungere som sekretariat for Landslaget for Dølahest. NHS skal fungere som et kompetansesenter for hesteavl, og ivareta rollen som tjenestetilbyder av blant annet dommerutdanning, utstillinger og opplysningsarbeid innen hesteavl. Norsk Hestesenter jobber daglig med avlsfaglig råd og støtte til organisasjoner og enkeltpersoner, samt bidrar inn i større arbeid som avlsorganisasjonene bedriver. Slikt arbeid har i 2017 bestått av bistand i utarbeidelse av ny avlsplan for gypsy cob, fullblods araberhest, ponnirasene og varmbloeds ridehest. For noen av disse rasene har det fremkommet avlsfaglige betenkeligheter som har vært forelagt Mattilsynet for prinsipiell avklaring. Dette er gjerne knyttet til helsekrav og konsekvens av disse, sett i forhold til gjeldende forskriftskrav. I tillegg har det vært jobbet sammen om tilpassninger i forhold til regelverksendringer, samt samarbeid om evt. høringsinnspill overfor Mattilsynet i hesterelaterte saker. I 2017 oppstod det en diskusjon om prosessen knyt-

Norsk Hestesenter er stambokfører for tre av de fire nasjonale rasene; nordlandshest/lyngshest (f.v.), dølahest og fjordhest.

tet til godkjenning av avlsplaner/endring av avlsplaner, og om NHS skal ha en rolle i dette. Dette ble drøftet med LMD og Mattilsynet våren 2018. Avlsplanene skal vurderes av NHS som gir sin anbefaling til Mattilsynet, som så fatter vedtak.

Norsk Hestesenter arrangerer utstillinger for alle raser, i tillegg kåring for alle raser med unntak av ponni og varmblods ridehest, som arrangerer egne kåringer.

Norsk Hestesenter er stambokfører for de tre nasjonale hesterasene (dølahest, fjordhest og nordlandshest/lyngshest) og for de fåtallige hesterasene i Norge. I tillegg registrerer NHS stammeløse hester og utsteder pass til disse.

NASJONALE HESTERASER

Vi har for første gang laget en årsrapport for nasjonale hesteraser, rapporten vil legge grunnlag for overvåkning av utvikling av rasene over tid, i tillegg til å gi en oversikt over gjeldende status. Rapporten inneholder en kortfattet oversikt over avlsarbeidet i Norge, populasjonsparametre for de nasjonale rasene, inkludert alder på tilgjengelige avlsdyr, bruk av disse, samt overvåkning av innavlsutviklingen med mer. Handlingsplanen og status for arbeidet med denne er omtalt i et eget kapittel, og i tillegg er det et eget kapittel om aktivitet og bruk av rasene med de tallene vi har tilgjengelig pr. i dag.

UTSTILLINGER OG KÅRINGER

Norsk Hestesenter arrangerer utstillinger for alle raser, i tillegg kåring for alle raser med unntak av ponni og varm-

blods ridehest som arrangerer egne kåringer. I 2017 ble det avholdt et felles kåringsarrangement i samarbeid mellom Norsk Ponniavlsforening, Norsk Varmblod og Norsk Hestesenter på Norsk Hestesenter, Starum. Dette ble en suksess, og et slikt fellesarrangement ble også arrangert våren 2018.

Egenskaper som registreres på utstillinger registreres for en del utstillinger rett inn i datasystemet og gjøres umiddelbart tilgjengelig via stambok på nett. Resultater fra andre utstillinger legges inn i etterkant, og publiseres så raskt som mulig. Informasjon fra utstillinger er av interesse for miljøene og det er viktig at disse er tilgjengelige. Egenskapsregistreringer benyttes til å beregne statistikk over populasjonene, og kan også brukes til beregning av avlsverdier på sikt. NHS har utstillingsstatistikk for alle raser vi er registrator for, samt varm- og kaldblodstraver og engelsk fullblod.

Det ble stilt 1010 hester av alle raser på utstilling i 2017, derav 508 unghester. Voksne hingster ble det stilt 116 av, mens 386 voksne hopper utgjorde resten. De tre nasjonale rasene som NHS har et særskilt ansvar for, utgjør en stor andel av disse med totalt 614 individ. Den fjerde nasjonale rasen, kaldblodstraveren utgjør også et stort antall med 227 hester. De fire nasjonale raser utgjør 83% av de utstilte hestene på NHS sine utstillinger. Se for øvrig vedlagt årsrapport for mer utstillingsdata for de nasjonale rasene.

NASJONALT HESTEREGISTER

Fra 1.juni 2017 trådte regler om opprettelse av et sentralt nasjonalt hesteregister i kraft i Norge. Dette registeret etableres og driftes av Norsk Hestesenter. Dette gjennomføres

Hesteflokk i Sikkilsdalen august 2017.

ved at opplysninger som er registrert i hestepasset og databasene til de passutstedende organene rapporteres inn. En slik samling av opplysninger om alle hester i landet vil gi en oversikt over hvor mange hester som finnes i landet. Det vil også gi en oversikt over hvilke hester som kan slaktes og er egnet til menneskemat.

Antallet hester i Norge er fortsatt et vanskelig spørsmål å gi et fullgodt svar på. Håpet er at opprettelsen av Nasjonalt Hesteregister (NHR) over tid skal kunne gi et bedre svar. Det har blitt enklere å gi hurtige svar basert på de data som er registrert, men kvaliteten kan aldri bli bedre enn kvaliteten på de leverte data. Den største svakheten ved registrerte data er mangel på rapportering av hester som dør. I tillegg er det spilt inn at antall innregistrerte individ av ridehester trolig ligger langt under det reelle antall individer som eksisterer.

Det er viktig at det jobbes kontinuerlig i samarbeid med de passutstedende instanser om å bedre kvaliteten på dataene som spilles inn til det nasjonale hesteregisteret.

UTSTEDTE PASS

Det ble i 2017 utstedt pass til totalt 586 hester, de fleste var født i 2017, men en stor andel var også født i 2016. Det er dessverre slik at en del hesteeiere er trege med å registrere hestene sine, noe som resulterer i at passet etter signalementstegning, dna-testing etc. ofte ikke har formell utstedelsesdato før året etter at hesten er født.

I tillegg erfarer vi at en del hester ikke meldes som født før

året etter fødsel. Det var utstedt pass til 149 dølahester, 137 fjordhester og 139 nordlandshest/lyngshester. I tillegg var det utstedt pass til 118 hester uten rasetilhørighet.

Det er utstedt en del pass til nordlandshest/lyngshest født tidlig på 2000-tallet, dette skyldes i hovedsak at det har vært gjort en ryddejobb opp mot en oppdretter som har fått hjelp til å få orden på papirene til sine hester. Ut over disse fire gruppene var det utstedt pass til; Amerikansk Curly (1), Gypsy Cob (9), Knabstrupper (1), Lusitano (1), Paint (9), Pinto (11) og Quarter (19), av disse rasene var det kun fem av hestene som var født i 2017.

Det er en del hester i Norge som ikke får pass før hesten for eksempel skal starte stevner eller reise utenlands. De aller fleste hester av de nasjonale hesterasene har fått pass i løpet av de første to leveårene, mens det for hester uten rase tegner seg et annet bilde. Der er det en ganske jevn fordeling av de siste femten årene hvor hester født helt tilbake til tidlig nittital har fått utstedt pass. Det at hester får pass «uten rase» kan skyldes at det er snakk om blandingshester født i Norge, men også at det er snakk om importerte hester hvor passet har blitt borte i løpet av hestens liv og det ikke er mulig å fastslå identitet eller rasetilhørighet.

HESTEAVLSSETRENE

Landbruks- og matdepartementet har delegert ansvaret for hesteavlssetrene til Norsk Hestesenter. I Sikkilsdalen ble det i 2017 sluppet to dølahingster, Tresa Vårvind og Stensliguten, disse bedekket henholdsvis 15 og 11 hopper. Det er innført kvotebegrensning på dølahingstene, slik at

I 2017 var det NHS som arrangerte den internasjonale studentkonkurransen EEN.

de maks kan bedekke 20 hopper hver. I den tredje hamna ble nordlands-/lyngshingsten Løvmyrs Villi sluppet, han fikk 10 hopper.

Tronhus har de siste årene vært utleid til Akershus Dølahestlag. Det er Søndre- og Nordre Land kommuner som eier Tronhus hesteavlsseter. Leieavtalen utløp i 2017 og er ikke fornyet.

Landslaget for Dølahest, lokallagene og Norsk Hestesenter har i de senere årene inngått samarbeid om markedsføring rundt hestelippene.

FAGUTVALG FOR AVL OG BEVARING AV NASJONALE HESTERASER

Utvalget har en rådgivende funksjon overfor LMD og gir tilrådning for prioriteringer av avlstiltak for de nasjonale rasene og oppfølging av handlingsplanen. Utvalget fungerer også som en styringsgruppe for arbeidet med handlingsplanen. Fagutvalget leverte våren 2017 sin tilrådning til LMD med tanke på prioritering av midler for 2018 til arbeidet med bevaring av rasene.

Høsten 2017 avholdt fagutvalget et dialogmøte med de tre hestesentrene, Nasjonalt senter for nordlandshest/lyngshest, AS Norsk Fjordhestesenter og Norsk Hestesenter, noe som vil bli gjentatt i årene som kommer.

INTERNASJONALT SAMARBEID

Norsk Hestesenter er medlem av tre internasjonale organisasjoner: International Group for Equestrian Qualifications (IGEIQ); Equestrian Educational network (EEN) og

European Trotting Schools Association (ETSA). EEN har ti medlemsskoler fra ni forskjellige land.

Hvert år arrangerer EEN studentkonkurransen for studenter fra medlemslandene. Studentene konkurrerer både individuelt og på lag, og lagene består av studenter fra ulike skoler. Lærerne deltar som coacher på de ulike lagene. Studentene rir sprang og dressur, underviser på engelsk og holder foredrag om et valgt tema. I februar 2017 var det Norsk Hestesenter som var arrangør av studentkonkurransen som varte i fire dager. Konkurransen ble en suksess og Norsk Hestesenter fikk meget gode tilbakemeldinger som arrangør.

NHS var i mai representert ved "The Global Equestrian Educational Conference" på Ypäjä i Finland.

I oktober var det oppstart på EEN's nye Erasmus Plus finansierte prosjekt SPINE. Målet for prosjektet er å utvikle en modulbasert utdanning som skal forberede Level II ridelærere for det internasjonale markedet. NHS er vertskap for den første modulen som skal inneholde avsluttende eksamen for de studentene som er med i oktober 2019.

IGEIQ arbeider for at medlemslandene skal ha samme grunnsyn på utdanning av ridelærere. Vi har vært representert på konferanse og seminar for sensorer i Brussel høsten 2017. IGEIQ tilbyr pass som gjør at man kan få et bevis på sitt internasjonale nivå som ridelærer, etter å ha fullført Ridelærer 1, 2 eller 3.

Norsk Hestesenter har også et nært samarbeid med vår til-

Landbruks- og matminister Jon Georg Dale besøkte NHS i juni 2017. Her er han på plass i tandemvogna bak kaldblodstraveren Tord Viking. Med i vogna satt travtrener Kjetil Helgestad som driver sin travtrenerbedrift vegg i vegg med NHS.

svarende organisasjon i Sverige – Hästnäringens Nationella Stiftelse - som bl.a. har ansvaret for nasjonalanleggene Wängen, Strömsholm og Flyinge.

Økonomi

Norsk Hestesenter inntektsførte i 2017 28 millioner kroner i driftsstøtte fra Norsk Rikstoto.

Driftstilskuddet til Norsk Hestesenter er av Landbruks- og matdepartementet fastsatt til å være 3.3% av netto spilleinntekter i Norsk Rikstoto. Av beløpet er kr.500.000 til ajourføring, vedlikehold og drift av det Nasjonale hesteregisteret som ble ferdigstilt i 2017. I bevilgningen til Norsk Hestesenter ble det i tillegg bevilget 2 millioner kroner til forskning og kr. 500.000 til antidopingarbeid i Norges Rytterforbund. Spilleomsetningen ble i 2017 bedre enn budsjettet og tilskuddet fra Norsk Rikstoto ble derfor 1 million kroner høyere enn budsjettet.

Regnskapet er gjort opp med et overskudd på kr. 941.181.

Styrets målsetting er at overskuddet skal være 3% av omsetningen for å kunne møte de utfordringer vi står foran.

Ved at driftstilskuddet er knyttet til netto omsetning i Norsk Rikstoto er dette uforutsigbart og det er derfor påkrevet å bygge opp en egenkapital for å kunne møte en evt. framtidig inntektssvikt.

Inntektene knyttet til utdanning har også i 2017 samlet sett hatt en positiv utvikling. Kursinntektene har gått noe ned, men inntektene på forlegning og forpleining har økt. Dette skyldes bl.a. økt overnattingskapasitet.

Det er en svak nedgang i inntekter på utstillinger, hamneleie, registreringsavgift og hestepass.

Driftskostnadene er lavere enn budsjettet og på samme nivå som i 2016.

Norsk Hestesenter kjøpte i 2017 Starum Kurs og Konferansesenter. Kjøpet omfatter bygget og området rundt på ca. 10 dekar. Kjøpesummen var 6.5 millioner kroner som i hovedsak er lånefinansiert.

Likviditeten er tilfredsstillende. Regnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

Kommunikasjon

I 2017 hadde nettsiden, www.nhest.no, ca. 250 000 besøk (antall som har gått inn på siden). Dette genererte nesten 1,3 millioner sidevisninger, halvparten av dem unike. Det mest populære på nettsiden var utstillingssidene (innmelding og resultater), og resultater fra hingstekåringene i særdeleshet. Forsiden til avl/registrering og utdanning ligger også høyt oppe. Avlsplanene er det leseren bruker mest tid på i gjennomsnitt. Vi vet at de fleste går inn på nettsiden

Ridehusene er i hyppig bruk, både til undervisning, trening, kurs og stevner. Bildet er fra det øverste ridehuset som sto klart i 2016.

vår via facebook, en del kommer fra googlesøk, og en del fra andre hesterelaterte sider. I 2017 ble det produsert 104 nyhets saker. Det er en utfordring at nettsiden vår ikke er responsiv (tilpasset mobil), men dette kommer på plass med den nye nettsiden i 2018.

Facebook økte i 2017 til nesten 8000 likere, og det ble produsert 288 statuser/oppdateringer på vår facebook-side i løpet av året.

Norsk Hestesenter har også en egen Instagramkonto, denne hadde ca. 1100 følgere ved utgangen av 2017.

Det som skapte mest blest i media i 2017, var besøket av landbruks- og matminister Jon Georg Dale den 20. juni. Et besøk som ga mange gode bilder og uttalelser til media. Blant annet annonserte han startskuddet for å produsere en veileder om hesten og hesteholdet beregnet på norske kommuner. Et arbeid som NHS har deltatt i, og som har blitt slutført og lansert i 2018.

God profilering av dølahesten ble det også i 2017, da kongeparet fikk skyss med dølahester ved hele tre anledninger. Det er i tillegg verdt å nevne EEN-konkurransen i februar, som styrket NHS internasjonalt, og styrket omdømmet og nettverksbyggingen mot viktige ridesportsmiljøer i Europa.

NHS er samarbeidspartner i Stiftelsen Hästforskning, og jobber aktivt med kommunikasjon på dette. I september ble Årets Hesteforskningsprosjekt utdelt i Oslo, med tilhørende foredrag, og det ble gitt hederspris til Ann Kern Go-

dal post mortem. I tillegg til nyhets saker om forskning, ble det i 2017 også klargjort for et eget elektronisk nyhetsbrev om forskning finansiert av stiftelsen, og det første gikk ut i begynnelsen av januar 2018.

Aktiviteten på kommunikasjonsområdet var på høsten 2017 litt lavere enn normalt. Dette har sin naturlige årsak i at Kari Hustad sluttet som kommunikasjonsrådgiver ved NHS 1. oktober. Frøydis Barstad ble tilsatt som ny kommunikasjonsrådgiver, og startet opp 1. januar 2018.

Anlegget

Norsk Hestesenter eier et betydelig anlegg som er tilrettelagt for de fleste hesteaktiviteter. Eiendommen er på 212 dekar bestående av 18 bygninger, hvorav 5 staller og 3 ridehus. Det eldste ridehuset ble bygd av okkupasjonsmakten under andre verdenskrig, det midtre ridehuset sto ferdig i 2000 og det øverste ridehuset i 2016.

NHS kjøpte i 2017 Starum Kurs og Konferansesenter. Kurs-senteret består av 30 rom med bad, auditorium for 90 personer, spisesal for 80 personer, leilighet, kontorer, salonger, undervisningsrom og svømmebasseng. Området rundt utgjør 10 dekar. Med dette kjøpet fremstår Norsk Hestesenter nå som et komplett kurscenter.

Uteanlegget består blant annet av dressurbane, sprangbane, kjørebane, rettstrekke, kjøre- og rideløyper.

Norsk Hestesenter har flere lærlinger i både hestefaget og hovslagerfaget. Liv Kristin Dybsand hadde sitt siste læreår i 2017, og besto sin fagprøve i hestefaget januar 2018.

NHS er det nasjonale kompetansesenter for avl og utdanning av hestepersonell, og bør derfor fremstå som et moderne anlegg til bruk i utdanning og sport. Mye av bebyggelsen er av eldre dato og anlegget har derfor behov for betydelig årlig vedlikehold.

Organisasjon

Stiftelsens hovedkontor ligger i Østre Toten, og er i henhold til formålsparagrafen det øverste faglige senter for utdanning av hestepersonell og det øverste faglige senter for avl av hest i Norge. Norsk Hestesenter hadde ved årsskiftet 30 ansatte.

Styret

Styret har i 2017 bestått av:

Anne Kathrine Fossum (leder), Atle Larsen (nestleder), Camilla Rostad, Morten Aasen, Vidar Heggheim, Ingrid Sponheim og Cecilie Bråthen (ansattes representant). Første vararepresentant Linn Waaler Rønning møter fast i styret.

Anne Kathrine Fossum gikk ved årsskiftet av etter 8 år som styreleder. Atle Larsen trakk seg også som nestleder etter 8 år i styret.

Landbruks- og matdepartementet har oppnevnt Bente Odlo som ny styreleder. Trond Olav Salte er av Representantskapet valgt til ny nestleder.

Styret har hatt 5 møter (1 sirkulært) og behandlet 40 saker.

Representantskapet

Representantskapet har hatt 2 møter. Representantskapet har avgitt uttalelse om årsregnskap og årsberetning.

Camilla Skotvedt er gjenvalgt som representantskapets ordfører. Ny varaordfører er Kristian Bakken.

Arbeidsmiljø og ytre miljø

Norsk Hestesenters virksomhet medfører ingen negativ påvirkning av det ytre miljø. Arbeidsmiljøet i bedriften ansees som tilfredsstillende. Langtidsfraværet var på 4.5 %, mens korttidsfraværet er stabilt lavt og utgjorde 1.6 %

Likestilling

Norsk Hestesenters styre i 2017 har hatt en kvinneandel på 57%. Representantskapet har hatt en kvinneandel på 45

%. Ved oppnevning av råd og utvalg legger styret vekt på å forholde seg til de anbefalinger som er gitt om likestilling. Kvinneandelen blant de ansatte er 65 %.

Ansatte, råd og utvalg

Styret vil takke de ansatte for vel utført arbeid i beretningsåret. Styret vil likeledes takke stifterorganisasjonene, representantskapet, råd og utvalg for godt samarbeid og vel utført arbeid til fremme av hesteholdet.

Framtida

Norsk Hestesenter er det nasjonale kompetansesenter for hest i Norge. Siden starten i 1986 har hestetallet økt og behovet for kompetanse er større en noen gang. Styret vil derfor også i året som kommer styrke utdanningstilbudene. Kunnskap må læres og ferdigheter innøves.

Norsk Hestesenter har ikke lenger noen myndighetsrolle i hesteavl. Arbeidsoppgavene er derfor endret til å være en tilbyder/rådgiverrolle. Dette har krevd evne til omstil-

ling og nytenkning. Stiftelsen må tilby de tjenester organisasjonene har behov for.

Med bakgrunn i en EU- forordning er det i 2017 etablert et nasjonalt hesteregister. Norsk Hestesenter er av Mattilsynet tildelt denne oppgaven. Et slikt hesteregister har vært etterlyst av næringen i flere år. Det er vårt håp om at dette registeret etter hvert kan gi en nøyaktig oversikt over hvor mange hester som finnes i landet.

Norsk Hestesenter har et spesielt ansvar for de nasjonale hesterasene. Et felles trekk i Norge så vel som i våre naboland og Europa for øvrig er at bedekningstallene for samtlige hesteraser har gått ned. Det finnes neppe noe enkelt svar på den krevende situasjonen vi står overfor når det gjelder de nasjonale rasene, men det er en forsiktig optimisme å spore. Bedekningstallene har stabilisert seg og viser en svak økning. De tiltakene som er iverksatt synes å virke.

Landbruks- og matminister Jon Georg Dahle besøkte Norsk Hestesenter i juni. Under besøket signaliserte han at Regjeringen vil utarbeide en nasjonal veileder for hest. Målet er at veilederen skal gi et bilde av norsk hestehold og at den skal være et viktig verktøy både for offentlig ansatte og hestebransjen selv. Det er styrets håp at denne veilederen kan bidra til å styrke hestenæringen.

Starum, 30. mai 2018

Bente Odlo
Styreleder

Trond Olav Salte
Nestleder

Vidar Heggheim

Camilla Rostad

Ingrid Sponheim

Morten Aasen

Cecilie Bråthen

Vegard Thune
Direktør

Statistikk

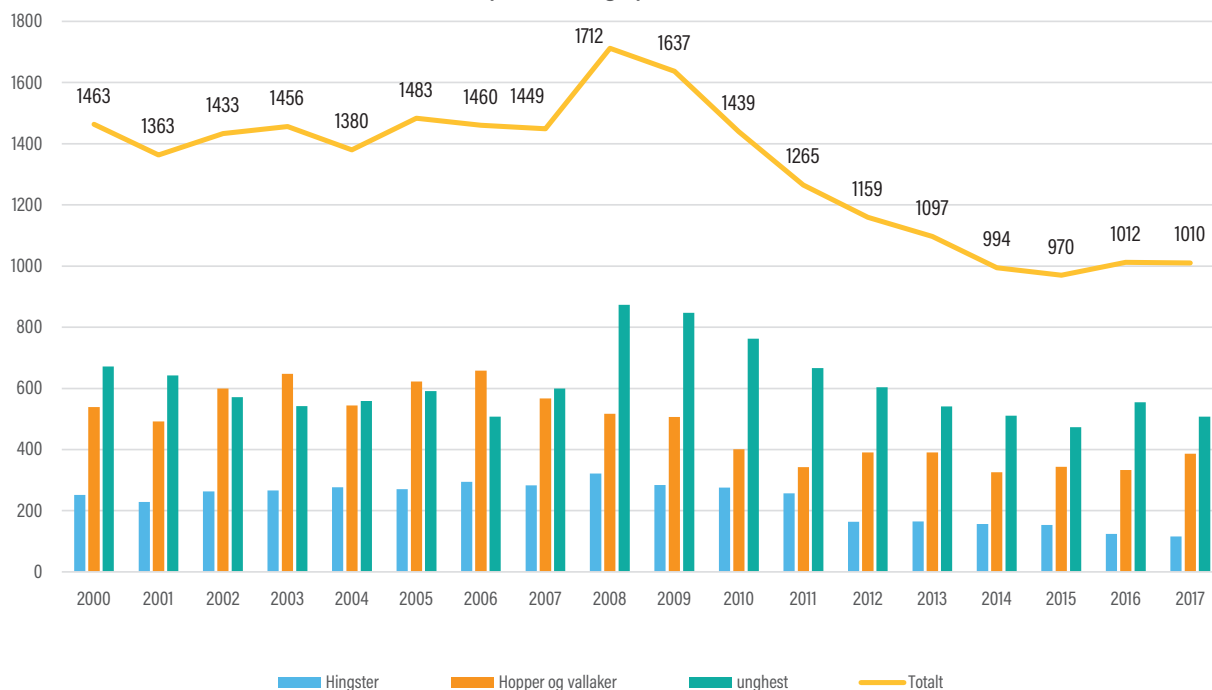
Ridelærer og travtrenerutdanning

	Ridelærere	Travtrenere
Søkning	57	16
Studenter totalt vårsemesteret	15	9
Studenter totalt høstsemesteret	21	10
Antall fullført vårsemesteret	13	8
Antall fullført høstsemesteret	19	10

Kortere kurs, stevner og øvrige arrangement ved NHS 2017

Kurs	Antall
NHS egne kurs	18
NHS (Valle VG 1 og VG 2)	22
NHS/DNT oppdretterseminar	1
NMBU	1
Opplæringskontoret	2
Starum Hestesportsklubb	21
Kuskeringen / Vestby Hesteklubb	3
Østmarka rideklubb	1
DNT ponnitrav / ungdomssamling	1
Pelles Salmakerlag	1
Norsk Oldenburgerforening	1
Sleipnir Islandshestklubb	1
Vestoppland Dølahestlag	2
Norges Rytterforbund	4
Kjørekurs Olaf Nyby	4
Feltritt treningsleir	1
Det Ridende Politi	1
Hundetrening	8
Norges Hovslagerforening	1
Lions Østre Toten	1
Integrert Ridkonst	1
NPA ponnikåring	1
Hedmark Fjordhestlag	1
PRE kåring og championat	1
Oppland Rytterkrets	1
Totalt	78

Hester vist på utstilling i perioden 2000-2017

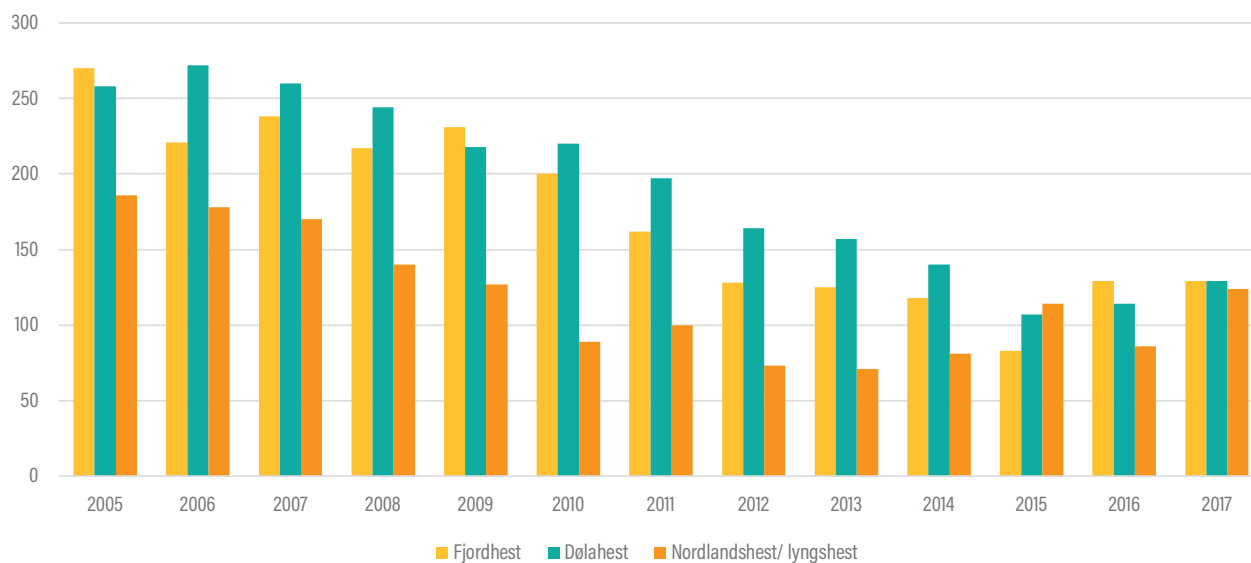

Bedekte hopper

År	Fjordhest	Dølahest	Nordlandshest/ lyngshest	Kaldblodstraver
2007	399	408	197	1359
2008	398	383	210	1434
2009	343	356	141	1244
2010	300	323	126	1222
2011	215	272	100	1113
2012	228	265	97	1011
2013	204	226	116	921
2014	150	176	179	883
2015	242	226	146	892
2016	253	235	170	926
2017	230	236	130	954

Fødte føll 2005-2017

Fødte føll

År	Fjordhest	Dølahest	Nordlandshest/lyngshest	Vbl ridehest	Vbl travser	Kldbodstraver	Engelsk fullblod
2005	270	258	186	138	693	811	49
2006	221	272	178	129	739	805	60
2007	238	260	170	147	790	839	47
2008	217	244	140	145	865	906	49
2009	231	218	127	171	849	936	44
2010	200	220	89	*1	818	838	48
2011	162	197	100	152	706	807	52
2012	128	164	73	162	640	733	39
2013	125	157	71	148	594	661	44
2014	118	140	81	135	582	580	31
2015	83	107	114	93	496	577	33
2016	129	114	86	113	500	617	30
2017	129	129	124	119	571	583	*

År	Ponnier	Islandshest	Filblods araber	Lipizzaner	Øvrige raser	Sum alle raser
2005		474	49	5	*	2933
2006	416	501	58	6	50	3435
2007	448	529	59	3	34	3564
2008	417	493	53	6	69	3604
2009	340	551	36	8	74	3585
2010	434	505	40	3	57	3252
2011	383	469	24	5	41	3098
2012	338	368	23	5	48	2721
2013	303	363	12	1	31	2510
2014	134	306	8	0	13	2128
2015	129	244	17	1	15	1909
2016	123	227	11	0	22	1972
2017	144	175	13	*	12	1999

Tall pr. mai 2018
* ikke mottatt tall

STIFTELSEN NORSK HESTESENTER

RESULTATREGNSKAP 2017

		Regnskap 2017	Regnskap 2016	Budsjett 2017
DRIFTSSTØTTE FRA NORSK RIKSTOTO	Note 2	28 022 000	27 023 000	27 082 000
KURSINNTEKTER	Note 2	3 248 083	3 933 538	3 697 500
OVERNATTING OG BESPISNING	Note 2	2 737 408	1 421 244	3 190 000
INNTEKT AVLSADMINISTRASJON	Note 2	1 958 172	2 356 307	1 855 000
ØVRIGE TILSKUDD	Note 2	159 456	6 672 331	0
ANDRE INNTEKTER	Note 2	<u>2 287 701</u>	<u>3 001 417</u>	<u>2 860 000</u>
SUM DRIFTSINNTEKTER		38 412 820	44 407 837	38 684 500
LØNNSKOSTNADER	Note 3 og 4	18 269 044	17 668 581	19 260 994
ORDINÆRE AVSKRIVNINGER	Note 5 og 6	1 713 478	1 634 040	1 670 000
AVSKREVET MED MOTTATTE MIDLER	Note 5 og 6	1 574 479	7 925 969	1 060 000
ANDRE DRIFTSKOSTNADER	Note 3 og 4	14 032 190	13 517 525	14 527 332
HESTEAVLSTILTAK	Note 7	1 200 000	1 415 375	1 150 000
DRIFTSRESULTAT		1 623 629	2 246 347	1 016 174
RENTEINNTEKTER		6 683	8 115	10 000
RENTEUTGIFTER		<u>689 131</u>	<u>710 068</u>	<u>945 000</u>
NETTO FINANSKOSTNADER		682 448	701 953	935 000
ÅRSRESULTAT		941 181	1 544 394	81 174
som foreslås overført til :				
Hestehjelpskassas kapital	Note 13 og 14	58 186	-103 007	
Annen egenkapital	Note 13	<u>882 995</u>	<u>1 647 401</u>	
		<u>941 181</u>	<u>1 544 394</u>	

STIFTELSEN NORSK HESTESENTER

BALANSE PR 31.12

2017

2016

EIENDELER

ANLEGGSMIDLER

EIENDOM	Note 6	6 500 000	6 500 000
ADMINISTRASJONSBYGNINGER	Note 6	8 900 121	9 211 375
INTERNAT	Note 6	7 137 529	542 948
RIDE-/STALLANLEGG	Note 6	11 649 143	12 316 933
UTEANLEGG	Note 6	898 662	947 126
UTSTYR, INVENTAR, TRANSPORTMIDLER	Note 5	7 390	114 729
HESTER	Note 5	<u>1 219 879</u>	<u>1 295 182</u>
SUM VARIGE DRIFTSMIDLER		<u>36 312 724</u>	<u>30 928 293</u>
SUM ANLEGGSMIDLER		<u>36 312 724</u>	<u>30 928 293</u>

OMLØPSMIDLER

BEHOLDNINGER	Note 8	700 883	617 691
FORDRINGER	Note 9	2 266 509	3 110 090
KASSE/BANK	Note 10	<u>3 046 818</u>	<u>3 389 031</u>
SUM OMLØPSMIDLER		<u>6 014 210</u>	<u>7 116 812</u>

SUM EIENDELER

42 326 934   38 045 105

GJELD OG EGENKAPITAL

EGENKAPITAL

INNSKUTT EGENKAPITAL

GRUNNKAPITAL

Note 13 5 237 887 5 222 887

OPPTJENT EGENKAPITAL

ANNEN EGENKAPITAL

Note 13 7 028 072 6 145 077

HESTEHJELPSKASSAS MIDLER

HESTEHJELPSKASSA

Note 13 og 14 3 954 386 3 896 200

SUM EGENKAPITAL

16 220 345 15 264 164

AVSETNING FORPLIKTELSER

PENSJONSFORPLIKTELSER

Note 3 342 000 343 000

LANGSIKTIG GJELD

GJELDSBREV LÅN

Note 11 20 434 520 16 452 204

KORTSIKTIG GJELD

LEVERANDØRGJELD

1 078 602 1 647 813

SKYLDIGE OFFENTLIGE AVGIFTER

1 066 706 1 389 005

ANNEN KORTSIKTIG GJELD

Note 12 3 184 761 2 948 919

SUM KORTSIKTIG GJELD

5 330 069 5 985 737

SUM GJELD

26 106 589 22 780 941

SUM GJELD OG EGENKAPITAL

42 326 934 38 045 105

Starum, 30. mai 2018

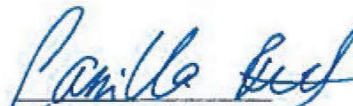
Bente Odlo
Styreleder

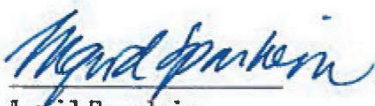
Trond Olav Salte
Nestleder

Vidar Heggheim

Camilla Rostad

Ingrid Sponheim

Morten Aasen

Cecilie Bråthen

Vegard Thune
Direktør

Stiftelsen NORSK HESTESENTER

NOTER TIL REGNSKAPET for 2017

Note 1 - Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak. Stiftelsens budsjett godkjennes av Landbruks- og Matdepartementet.

Stiftelsen driver ikke skattepliktig virksomhet.

Følgende regnskapsprinsipper er anvendt:

Tilskudd inntektsføres i den periode de er bevilget for og hvor tilhørende aktivitet er gjennomført. Kursinntekter, salgsinntekter, leieinntekter og lignende inntektsføres den periode tjenesten er levert. Registreringsavgifter inntektsføres i den perioden tjenesten blir levert.

Investeringer i driftsmidler finansiert med mottatte tilskudd eller bidrag blir avskrevet med de mottatte beløp når tilskuddene mottas. Øvrige anskaffelser aktiveres og avskrives lineært over forventet levetid. Hestene aktiveres og avskrives.

Norsk Hestesenter har kollektiv pensjonsordning for sine ansatte. Den årlige premien kostnadsføres i regnskapet.

Note 2 - Spesifisering av inntekter

	2017	2016
Driftstilskudd fra Norsk Rikstoto		
Totalt bevilget til Norsk Hestenter	28 022 000	27 023 000
Inntekter kurs		
Fagskoleutdanninger	1 940 680	1 836 000
Andre kurs	1 307 403	2 097 538
KURSINTEKTER	3 248 083	3 933 538
Inntekter overnatting og bespisning		
Overnatting	1 452 066	619 798
Bespisning	1 285 342	801 446
INTEKTER OVERNATTING OG BESPISNING	2 737 408	1 421 244

NOTER TIL REGNSKAPET for 2017

fortsettelse av Note 2 - Spesifisering av inntekter

Inntekter avlsadministrasjon

Utstillingsavgift/hingstetest	519 420	563 717
Hamneleie	134 610	116 880
Salg diverse (stambøker/springsedler)	33 272	23 013
Registreringsavgift/hestepass	1 270 870	1 318 842
Mattilsynet vedr Nasjonalt Hesteregister	0	333 855
INNETEKTER AVLSADMINISTRASJON	1 958 172	2 356 307

Øvrige tilskudd

Tilskudd nytt Ridehus	0	6 450 000
Produksjonstilskudd, Statens Landsbruksforvaltning	29 971	34 438
Leonardo og SPINE	17 495	24 143
Samferdselsdepartementet - Hest i Trafikken	0	148 000
Landbruksdirektoratet - Tiltak i kulturlandskap	0	15 750
Tilskudd bevaringsarbeid - Fagutvalg	111 990	0
ØVRIGE TILSKUDD	159 456	6 672 331

Andre inntekter

Salg gensere, bøker, annonser	68 094	76 213
Salg salmaker, smie	272 950	234 781
Gevinst salg driftsmidler inkl. hester	0	165 000
Inntekt, utleie - ridehus og boliger, bil og henger	279 442	202 498
Hester i pensjon/oppstalling	1 118 236	1 694 274
Leieinntekter fra Opplæringskontoret	220 000	200 000
Diverse inntekter	328 979	428 651
ANDRE INNETEKTER	2 287 701	3 001 417

Note 3 - Ansatte, godtgjørelser mv.

Lønnskostnadene består av følgende poster:

Lønninger	14 741 379	13 763 467
Honorarer instruktører, dommere, utvalg, styre m.m.	1 006 241	1 039 648
Folketrygdavgift	2 201 482	2 150 544
Pensjonskostnader	502 760	508 846
Andre personalkostnader	81 965	380 130
Refusjon sykepenges mv.	-264 783	-174 054
SUM LØNNKOSTNADER	18 269 044	17 668 581

Ansatte pr. 31. desember: 30 29

Stiftelsen NORSK HESTESENTER

NOTER TIL REGNSKAPET for 2017

fortsettelse av Note 3 - Ansatte, godtgjørelser mv.

Godtgjørelse til direktør, styret og revisor:

Godtgjørelse til direktør utgjør: Lønn: kr 890 645
Pensjonspremie: kr 69 021

Godtgjørelse til styret utgjør: kr 205 667

Godtgjørelse til revisor utgjør kr. 109.180,- i revisjonshonorar, kr 10.200 for bistand med årsregnskapet og kr. 14.020 i honorar for øvrig bistand. Beløpene er eks. mva.

Pensjonskostnader og premiefond:

Norsk Hestesenter har kollektiv pensjonsordning gjennom forsikringselskap for sine ansatte. Ordningen er innskuddsbasert og oppfylder kravene til obligatorisk tjenestepensjon. Årets premie til den innskuddsbaserte ordningen utgjør kr 484.614,-.

Norsk Hestesenter har direkte pensjonsforpliktelse for en tidligere ansatt.

Denne forpliktelsen er balanseført.

Forpliktelsen er beregnet etter forventet levealder, avtalt pensjonsregulering 2,5% og diskonteringsrente på 3,8%.

Note 4 - Avdelingsvis fordeling av kostnader (alle tall i hele tusen)

	Adm./Forvaltning		Utdanning		Avlsavdeling		Totalt	
	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett
Lønn og sosiale kostnader:	5 811	6 633	8 245	8 254	4 213	4 374	18 269	19 260
Andre driftskostnader:								
Varer	334	202	4 020	4 054	0	0	4 351	4 256
Transport	1	0	0	0	1	0	2	0
Energi/vann	1 096	1 344	0	0	0	0	1 096	1 344
Forbruk	960	995	507	649	152	230	1 619	1 874
Vedlikehold	1 330	1 510	0	6	188	0	1 518	1 516
Fremmedtjenester	850	865	0	0	727	538	1 577	1 403
Rekvisita/litteratur	248	195	22	35	0	0	270	230
Telefon/porto	318	320	0	0	0	0	318	320
Kostnader kjøretøy	509	544	0	0	0	0	509	544
Reiser	131	140	269	250	864	850	1 264	1 190
Markedsføring m.m.	155	200	24	80	4	15	183	295
Forsikring	162	210	0	0	0	0	162	210
Heste (pass)	0	0	0	0	396	500	396	500
Andre kostnader	561	445	1	2	0	350	562	797
Tap på krav	201	50	0	0	0	0	201	50
Andre driftskostnader:	6 856	7 020	4 843	5 076	2 332	2 483	14 032	14 529
TOTAL SUM:	12 667	13 653	13 088	13 330	6 545	6 857	32 301	33 789

NOTER TIL REGNSKAPET for 2017

Note 5 - Anskaffelseskostnad og avskrivning av driftsmidler (alle tall i hele tusen)

	Anskaffelseskostnad, utrangering/salg				Avskrevet med mottatte midler		Ordinære avskrivninger		Bokført verdi 31.12.2017
	31.12. 2017	Tilgang 2017	Avgang 2017	Totalt 31.12.17	2017	Totalt	2017	Totalt 31.12.2017	
Utstyr hesteavsetrer	173	0	0	173	0	173	0	0	0
Hesteutstyr	856	66	0	922	66	922	0	0	0
Kontorutstyr/inventar	5 652		1 647	4 005	0	1 651	39	2 347	7
Utstyr, verktøy m.v.	1 801	0	0	1 801	0	1 685	0	116	0
Øvingsbaner	868	0	0	868	0	868	0	0	0
Undervisningsmaterieill	232	0	0	232	0	225	0	7	0
Kjøretøy	2 872	250	0	3 122	250	1 477	68	1 645	0
Bygningsmessige anlegg	1 854	0	0	1 854	0	1 854	0	0	0
Delsum	14 308	316	1 647	12 977	316	8 855	107	4 115	7
Hester	3 679	565	274	3 970	0	622	509	2 128	1 220
Totalt	17 987	881	1 921	16 947	316	9 477	616	6 243	1 227

Stiftelsen NORSK HESTESENTER

NOTER TIL REGNSKAPET for 2017

Note 6 - Anskaffelseskostnad og avskrivning bygninger

	Adm bygg	Kontor	Internat Kurscenter	Stall 12/13	Rideanlegg	Garasjeanl./ Travstall	Gjeterhytte	Uteanlegg
Anskaffelseskost	12 598 734	266 054	10 313 195	2 519 129	23 307 941	5 958 860	659 630	2 031 859
Tilgang i året			7 430 960			492 094		0
Avskrevet med mottatte og avsatte midler	499 780		7 742 441	1 220 000	13 176 389	2 067 367		517 404
SUM	12 098 954	266 054	10 001 714	1 299 129	10 131 552	4 383 587	659 630	1 514 455
Totale ordinære avskrivninger 31.12.17	3 376 363	88 524	2 864 185	859 612	2 107 087	1 693 119	164 937	615 793
Bokført verdi 31.12.17	8 722 591	177 530	7 137 529	439 517	8 024 465	2 690 468	494 693	898 662
Sum balanseførte verdier	8 900 121		7 137 529		11 649 143			898 662
Årets ordinære avskrivninger	302 474	8 780	69 494	28 892	420 960	201 449	16 491	48 463
Årets avskrivning med mottatte midler			766 885			492 094		
Avskrivningssatser	2,5 %	3,3 %	0,8%-2,5%	3,3 %	2,4% -10%	3,3%-10%	2,5 %	3,3 %

Eiendom balanseført med 6.500.000,- er tomtegrunnen på Starum, oppført til kostpris.

Note 7 - Hesteavilstak

Nettoforbruk (kostnader med fradrag av inntekter) - utstillinger og kåringer, hingst, hoppe og unghest: 670.100,-
Herav til nasjonale raser: 241.500,-.

Nettoforbruk, Sikkilsdalen: 230.800,-.

Dommerutdanning: 139.000,-.

Fagutvalg: 112.000,-.

Utdeling av midler:

1.100.000,- i prosjektmidler, herav 660.000,- til nasjonale raser.
100.000,- gjennom Hestehjelpskassa (i sin helhet til nasjonale raser).

Det er i 2017 kostnadsført 599.100,- ifm dataprojekt til ny Nettinnmeldingsløsning.

Lønn og sosiale kostnader for ordinær arbeidstid for de ansatte i avslavdelingen er ikke inkludert i de ovenstående tallene. Antall årsverk på avslavdelingen har i 2017 vært: 5,8, herav 1 årsverk til spesialrådgiver, nasjonale raser.

En betydelig del av de øvrige årsverkene medgår til registrering, utstilling og avlsplanarbeid for de nasjonale raser.

Sekretariatsfunksjon for Landslaget for dølahest ivaretas av administrasjons- og økonomiansatte på Norsk Hestesenter.

Dette utgjør anslagsvis 0,4 årsverk pluss kontorhold.

Denne oversikten er ikke uttømmende.

Stiftelsen NORSK HESTESENTER

NOTER TIL REGNSKAPET for 2017

Note 8 - Beholdninger

Beholdning smia, bøker, andre salgsvarer	214 413
Beholdning fôr	128 470
Beholdning hestepass	358 000
BEHOLDNINGER	<u>700 883</u>

Beholdningene er vurdert til innkjøpspriser.

Note 9 - Fordringer

Fordringer består av kundefordringer, andre mellomværende, samt diverse periodiseringer av kostnader mv. Fordringene er vurdert til pålydende. Kundefordringer er redusert for påregnelige tap.

Note 10 - Bankinnskudd

Av bankinnskudd er kr. 660.153,- skattetrekksmidler bundet på egen bankkonto.

Note 11 - Langsiktig gjeld/pantstillelser og garantier

Samlet gjeld til Totens Sparebank: 20 434 520

	Lån 1	Lån 2	Lån 3	Lån 4	Lån 5
Løpetid	20 år	Nedbetalt i 2017	10 år	30 år	20 år
Opprinnelig lånebeløp:	19 750 000	400 000	2 500 000	3 000 000	5 500 000

Rentevilkår for alle lån: 3 mnd Nibor + 2,15%

Av gjelden forfaller følgende senere enn fem år: 12 203 000

Pant i fast eiendom gnr. 86 bnr. 9 i Østre Toten: 20.000.000,-

Bokførte verdier av pantsatte eiendeler:

Eiendom	6 500 000
Administrasjonsbygninger	8 900 000
Internat	7 138 000
Ride-/stallanlegg inkl. nytt ridehus	11 649 000
Uteanlegg	899 000

Det er opprettet kassekreditt i Totens Sparebank med kreditt opptil 2.500.000,-.

Stiftelsen NORSK HESTESENTER

NOTER TIL REGNSKAPET for 2017

Note 12 - Annen kortsiktig gjeld

Påløpne feriepenger og lønn	1 773 223
Påløpte kostnader og andre avsetninger	1 411 538
SUM ANNEN KORTSIKIG GJELD	<u>3 184 761</u>

Note 13 - Egenkapital

Spesifikasjon av egenkapital:

	Grunnkapital innbetalt fra stifterorg.	Annen grunnkap. fra stiftelsen	Annen innskutt grunnkapital	Grunnkapital totalt	Opptjent egenkapital	Hestehjelps- kassa (se note 14)	Sum egenkapital
Egenkapital 1.1	102 887	120 000	5 000 000	5 222 887	6 145 077	3 896 200	15 264 164
Innbetalt grunnkapital	15 000			15 000			15 000
Tilført årsresultat					882 995	58 186	941 181
Egenkapital 31.12	<u>117 887</u>	<u>120 000</u>	<u>5 000 000</u>	<u>5 237 887</u>	<u>7 028 072</u>	<u>3 954 386</u>	<u>16 220 345</u>

Grunnkapitalen består av innbetalinger fra 20 stifterorganisasjoner.

Annen innskutt grunnkapital er et kapitalinnskudd foretatt av Landbruks- og matdepartementet for å finansiere overtakelsen av eiendommen Starum, gnr. 86, bnr. 9 og 11.

Hestehjelpskassa ble oppløst i 2012.

Hestehjelpskassa's midler ble overført Norsk Hestesenter.

Stiftelsen NORSK HESTESENTER

NOTER TIL REGNSKAPET for 2017

Note 14 - Hestehjelpskassa

Hestehjelpskassa skal anvendes til fremme av hestehold og hesteavl.
Hestehjelpskassas egenkapital skal årlig gi en beregnet renteavkastning.
Av avkastningen skal 10% tilføres grunnkapitalen og resten anvendes til formålet.

Hestehjelpskassa består av:	Grunnkapital	Fri kapital	Totalt
Hestehjelpskassa 1.1	3 351 931	544 269	3 896 200
Tilført og anvendt i året	15 819	42 367	58 186
Hestehjelpskassa 31.12	3 367 750	586 636	3 954 386
Årets forrentning:	4,06 %		158 186
Tilføres grunnkapitalen:	10,00 %		15 819
Netto til disposisjon for formålet:			142 367
Tildelinger: Norsk Fjordhestesenter - Kvalitetshest			100 000
Sum tildelinger			100 000
Tilført Hestehjelpskassas frie kapital:			42 367

Stiftelsen Norsk Hestesenter

Kontantstrømoppstilling 2017

	2017	2016
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Ordinært resultat	941 181	1 544 394
Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	101 166	-165 000
Ordinære avskrivninger	1 713 478	1 634 040
Avskrivninger med ordinære mottatte midler	1 574 479	1 475 969
Endring pensjonsforpliktelse	-1 000	-
Endring i beholdninger	-83 192	-294 946
Endring i fordringer	843 581	-1 815 876
Endring i annen kortsiktig gjeld	-655 668	659 003
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	<u>4 434 025</u>	<u>3 037 584</u>
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	30 000	165 000
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-8 803 554	-6 986 109
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	<u>-8 773 554</u>	<u>-6 821 109</u>
Kontantstrømmer fra finansaktiviteter		
Innbetaling ved opptak av nye lån	5 500 000	-
Innbetalt grunnkapital / Innbetalte tilskudd til ridehus	15 000	6 450 000
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-1 517 684	-1 721 883
Netto kontantstrøm fra finansaktiviteter	<u>3 997 316</u>	<u>4 728 117</u>
Netto endring i kontanter	-342 213	944 592
Beholdning av kontanter 01.01.	<u>3 389 031</u>	<u>2 444 439</u>
Beholdning av kontanter 31.12.	<u><u>3 046 818</u></u>	<u><u>3 389 031</u></u>

Uavhengig revisors beretning

Til styret i Stiftelsen Norsk Hestesenter

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Stiftelsen Norsk Hestesenters årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlaget for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av stiftelsen slik det kreves i lov og forskrift, og har oppfylt våre øvrige etiske plikter i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Ledelsen er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av all informasjon i styrets beretning 2017.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke annen informasjon, og vi attesterer ikke den andre informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den andre informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av stiftelsens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om stiftelsens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet. Våre konklusjoner er basert på

revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at stiftelsen ikke fortsetter driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Konklusjon om forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000, *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Gjøvik, 5. juni 2018
BDO AS

Dag Ramsberg
Statsautorisert revisor

www.nhest.no